

IV.

Никола остана слѣпъ.

И тѣ си лѣгнаха съ грозни мисли, а осѣмнаха съ още по-грозни. Никола остана слѣпъ.

Цѣли три години той ходи по доктори, дава мило и драго, натрупа борчове, продаде и дрехитѣ, които струваха що-годѣ нѣщичко, съ надежда да се изцѣри, но — уви! Надеждата бѣгаше отъ тѣхъ. . . .

Омръзналъ вече на роднини, съсѣди и приятели, изоставенъ въ колибка безъ троха хлѣбъ, съ жена и три дѣца — Сърмаджията се чудѣше, що да прави.

V.

Никола взе да проси.

Най-сетнѣ, снощи каза на жена си.

— Жено, утрѣ е св. Недѣля, ще отида съ Иванча прѣдъ черковата. Иначе ще измрѣмъ отъ гладъ. Грѣхъ ме е за тия ангелчета. . . .

— Да просишъ ли Никола? . . . Прѣзъ сълзи продума жена му и за прѣвъ пжтъ проклѣ живота. . .

Тази сутринъ тия двама нещастници: слѣпия Сърмаджия и момченцето му Иванчо, стояха прѣдъ черковата. Никола Сърмаджията седѣше на дрипавата постелка, а Иванчо въ скѣсани дрехи — неговата прѣмѣна, обутъ въ голѣми подюги, петименъ за кора хлѣбъ и училище — гледаше ученицитѣ, какъ наредъ влизаха въ черковата, водени отъ учителя имъ. Той ги видѣ и на излизане пакъ въ редъ. Всичкитѣ бѣха чисти, облечени, а мнозина гиздаво напѣмѣнени. Като излѣзоха, тѣ се разпрѣсваха, а нѣкои си купуваха симити и гевреци и лакомо ги захапваха.